

Konvensjon mellom Norge og Finland om oppfølging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer inn på det andre rikets område

Ident	09-12-2014 nr 20 Bilateral
Tittel (norsk)	Konvensjon mellom Norge og Finland om oppfølging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer inn på det andre rikets område
Avtalens undertegningsdato	09-12-2014
Avtalens undertegningssted	Karasjok
Avtalens ikrafttredelsesdato	01-01-2017
Undertegningsdato Norge	09-12-2014
Ikrafttredelsesdato Norge	01-01-2017
Fullmakt til undertegning	05-12-2014 kgl.res.
Stortinget	Prop.49 S (2015-2016) Innst.254 S (2015-2016) Vedtak i Stortinget 10. mai 2016
Fagdepartement	Landbruks- og matdepartementet
Ratifikasjon, godkjennelse, godtakelse	03-06-2016 kgl.res. inngåelse
Publisert	Overenskomster med fremmede stater 2017, s. 50
Endrer/tillegg	<u>TRA-1981-06-03-1</u>

I henhold til kgl.res. 5. desember 2014 ble konvensjonen undertegnet 9. desember 2014. Beslutning om inngåelse av konvensjonen ble tatt ved kgl.res. 3. juni 2016. Konvensjonen trådte i kraft 1. januar 2017 etter noteveksling. Det vises til Prop.49 S (2015–2016), Innst.254 S (2015–2016) og til vedtak i Stortinget 10. mai 2016.

Kapitteloversikt:

Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om oppfølging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer inn ...

Kapittel I Vokteplikt

Kapittel II Gjerder

Kapittel III Når rein krysser grensen

Kapittel IV Forskjellige bestemmelser

Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om oppfølging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer inn på det andre rikets område

Kongeriket Norges regjering og Republikken Finlands regjering, som ønsker å fornye og utvikle bestemmelsene i konvensjonen av 3. juni 1981 mellom Norge og Finland om oppføring og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer over grensen mellom de to riker, er blitt enige om følgende tekst til ny konvensjon:

Kapittel I Vokteplikt

Artikkel 1 Vokteplikten

Finske og norske reineiere plikter å sørge for at deres rein til enhver tid blir forsvarlig vaktet slik at det så langt som mulig unngås at reinen kommer inn på det andre rikets område.

Gjerder som er oppført i henhold til denne konvensjonen er oppført for å støtte opp om reineiernes vokteplikt.

Kapittel II Gjerder

Artikkel 2 Eksisterende og nye konvensjonsgjerder

For å hindre at rein kommer over riksgrensen er det oppført et gjerde på strekningen fra treriksrysa mellom Finland, Norge og Sverige (riksrøys 294) til treriksrysa mellom Finland, Norge og Den russiske føderasjon på Krokfjell. (Muothavarre).

På den nevnte strekningen er det oppført et sammenhengende gjerde unntatt strekningen fra Angeli til riksryøys 343.

Mellom Angeli og Levajok skal det oppføres et gjerde. Fra Angeli til gamle Kargasniemi oppføres gjerde på finsk side av grensen. Sett ut i fra de topografiske forholdene skal dette gjerdet oppføres så nær grensen som mulig. Fra gamle Kargasniemi til Levajok oppføres gjerde på norsk side av grensen. Dette gjerdet skal oppføres på vestsiden av hovedveien (E6) mellom Karasjok og Levajok.

Den reingjerdekommisjon som i henhold til artikkel 5 skal oppnevnes, kan bestemme at gjerdet i særlige tilfelle kan avvike inntil 2 km fra riksgrensen hvor det er nødvendig for å unngå uforholdsmessige utgifter til oppføring og vedlikehold eller for å trygge gjerdets effektivitet. Dersom avviket blir over 2 km, må Reingjerdekommisjonens vedtak godkjennes gjennom noteveksling mellom de to riker. Ved bestemmelse om at gjerdet skal avvike fra riksgrensen, skal det iakttas at reineiere i det ene riket ikke skal berøves beitemark i vesentlig større utstrekning enn reineiere i det andre riket.

Artikkel 3

Gjerdelinje som skille

På de strekninger hvor gjerde i medhold av artikkel 2 er oppført mellom de to rikene, er gjerdelinjen avgjørende skille for alle spørsmål som omhandles i denne konvensjonen. For strekningen mellom Angeli og riksrøys 343 er riksgrensen likevel avgjørende skille.

Artikkel 4

Arbeidsbeskrivelse og ansvar for oppføring og vedlikehold av gjerdet

Gjerdet oppføres og vedlikeholdes i samsvar med den arbeidsbeskrivelse som fastsettes av den reingjerdekommisjon som i henhold til artikkel 5 skal oppnevnes.

Norge har oppført/fører opp og vedlikeholder gjerdet på følgende strekninger:

1. Fra treriksrøysa 294 i Troms til riksrøys 316.
2. Fra Njuolasjohkas munning til Angeli.
3. Fra gamle Kargasniemi ved Julláguoika til Levajok.
4. Fra riksrøys 353 til treriksrøysa mellom Finland, Norge og Den russiske føderasjon på Krokfjell (Muothavarre).

Finland har oppført/fører opp og vedlikeholder gjerdet på følgende strekninger:

1. Fra riksrøys 316 til Njuolasjohkas munning.
2. Fra Angeli til gamle Kargasniemi ved Julláguoika.
3. Fra riksrøys 343 til riksrøys 353.

Reingjerdekommisjonen skal sikre at oppføring av nye gjerder og flytting av eksisterende gjerder GPS-registreres, slik at reingjerdekommisjonen til en hver tid har et oppdatert kartgrunnlag over gjerdetraseene.

Hvert rike har adgang til for egen regning å foreta slik forhøyelse eller forsterkning av gjerdet som det finner grunn til. Slike arbeider må ikke svekke gjerdets holdbarhet. I tillegg har hvert rike rett til å oppføre gjerder som er nødvendige for å ivareta forpliktelsene etter denne avtalen.

Artikkel 5

Reingjerdekommisjonen

Til å overvåke oppføring og vedlikehold av de gjerdestrekkninger som er nevnt i artikkel 4, skal det oppnevnes en norsk-finsk reingjerdekommisjon på seks medlemmer. Myndighetene i de to rikene oppnevner tre medlemmer for en periode på fire år. Vervet som leder utføres i oddetallsår av en finne, og partallsår av en nordmann.

Reingjerdekommisjonen fastsetter arbeidsbeskrivelse for oppføring og vedlikehold av grensegjerdet, og påser at gjerdet oppføres og vedlikeholdes i samsvar med arbeidsbeskrivelsen.

Det påligger hvert av de to rikene å utse et tilstrekkelig antall personer til å føre tilsyn med gjerdet, og til å foreta reparasjoner på sine inspeksjonsreiser. Feil som ikke kan rettes på inspeksjonsreisen, skal det rapporteres skriftlig om til Reingjerdekommisjonen. Slike feil skal utbedres så snart som mulig.

Hvert rike bærer selv utgiftene til sine medlemmer i Reingjerdekommisjonen.

Reingjerdekommisjonen skal ut fra de topografiske forholdene sikre at gjerdet mellom Angeli og gamle Kargasniemi oppføres så nært riksgrensen som mulig.

Dersom det ikke oppnås enstemmige vedtak i Reingjerdekommisjonen, skal saken forelegges den i artikkel 24 nevnte voldgiftsnemnd til endelig avgjørelse.

Kommisjonens beslutninger skal foreligge skriftlig, og uten opphold meddeles ansvarlig myndighet i begge land.

Artikkel 6

Oppføring og tilsyn

På strekningen mellom Angeli og Levajok skal begge rikene begynne oppføringen av gjerdestrekningen i henhold artikkel 4 året etter ikrafttredelsen av denne avtalen. Gjerdet skal ferdigstilles innen fem år fra ikrafttredelsen av denne avtalen.

Hvert av rikene har rett til å oppnevne en tilsynsperson som skal overvåke og inspisere oppføring og vedlikehold av gjerdene. Tilsynspersonen skal også kontrollere at det blir ryddet opp langs gjerdelinjene, og at øvrig bruk og ferdsel i henhold til konvensjonen er i samsvar med gjeldende regler i vedkommende land. De som har ansvaret for tilsynet skal sende skriftlig underretning om forsømmelser, feil og flytting av gjerder til Reingjerdekommisjonen.

Dersom det foreligger særlige grunner, kan ansvarlig myndighet i det andre riket gi tillatelse til at de personer som har tilsyn med og vedlikeholdsansvaret for gjerdet, får benytte det andre rikets område.

Kapittel III

Når rein krysser grensen

Artikkel 7

Melding ved grenseoverskridelse

Når det er konstatert at rein hjemmehørende i det ene riket, er kommet inn på det andre rikets område, skal vedkommende myndighet så snart som mulig gi melding om grenseoverskridelsen til myndigheten i det riket hvor den grenseoverskridende reinen hører hjemme. Meldingen skal gi opplysning om antall rein der det er kjent, stedet for grenseoverskridelsen og tid og sted for tilbakeføring av reinen. Meldingen skal gis per e-post eller annen etterprøvbart metode.

I meldingen skal det gis beskjed om det er behov for utskilling ved sammenblanding av finske og norske rein. Det skal samtidig eller så snart som mulig, gis særskilt melding om tid og sted for utskillingen.

Dersom melder mener at det er oppstått skade som skal erstattes etter artikkel 12, skal dette fremkomme i meldingen om grenseoverskridelse. Vedkommende myndighet skal samtidig eller så snart som mulig, gi særskilt melding om tid og sted for undersøkelse av påberopt skade.

I meldingen skal det så langt som mulig gis nøyaktige opplysninger om tid og sted for skadevoldelsen, skadens art og omfang og det økonomiske tapet som kreves erstattet. Så langt som mulig skal det gis opplysninger som kan ha betydning for å fastslå hvem som eier den reinen som har gjort skade. Eventuelle vitner og andre bevis skal også oppgis.

Artikkel 8

Tilbakeføring

Dersom finske rein kommer inn på norsk område, eller norske rein kommer inn på finsk område, og grenseoverskridelsen er betydelig eller har pågått i lengre tid, eller det er skjedd sammenblanding av finske og norske rein, skal vedkommende myndighet i det riket hvor reinen oppholder seg, iverksette tiltak for at reinen så snart som mulig blir ført tilbake til sitt hjemland.

Dersom grenseoverskridelsen er ubetydelig og nylig har skjedd, og reieneierne på begge sider av grensen er enige om det, kan reinen føres tilbake til sitt hjemland av reingjeterne. Det skal så snart som mulig gis melding om grenseoverskridelsen til vedkommende myndighet i de to riker. Ved slik tilbakeføring gjelder ikke bestemmelsene i artiklene 7, 11 og 13.

Artikkel 9

Plikt til avhenting av rein

Dersom reinen ikke er drevet tilbake til det riket hvor den hører hjemme i samsvar med artikkel 8, annet ledd, plikter myndigheten som har mottatt melding etter artikkel 7 å iverksette tiltak sammen med eierne av reinen og eventuelt annen myndighet, slik at reinen uten opphold blir avhentet.

Dersom utskilling må holdes, skal reinen avhentes til den tid som er fastsatt for utskillingen.

Artikkel 10

Utskilling

Vedkommende myndighet på det sted hvor utskillingen skal foregå, plikter sammen med reieneierne og eventuelt annen myndighet å sørge for at utskillingen kan holdes til den tid som er fastsatt. Eierne av den rein som den fremmede rein er blandet sammen med, er pliktig til selv eller ved stedfortreder å hjelpe til ved utskillingen. Det skal føres protokoll for utskillingen hvor det bl.a. gis opplysning om antall fremmede rein, og så langt som mulig alle reins merker.

Utskrift av protokollen for utskillingen skal så snart som mulig sendes til vedkommende myndighet i reinens hjemland.

De reieneiere i reinens hjemland som overtar de utskilte rein, plikter å bekrefte mottakelsen skriftlig. Gjenpart av denne bekreftelsen skal sendes sammen med protokollutskriften til vedkommende myndighet i reinens hjemland.

Artikkel 11

Betaling for ulovlig beite

Etter at det er sendt melding i samsvar med artikkel 7, kan eierne av den rein som har krysset grensen føre reinen tilbake innen en frist på sju døgn uten at det utløses en betaling for grenseoverskridelsen. Dersom reinen ikke er avhentet innen fristen, har det riket som reinen er kommet inn i, rett til å kreve betaling for det ulovlige opphold med høyst 5 pst. av verdien av de opptalte dyr.

Dersom reinen påtreffes i riket etter at 10 dager er gått fra melding etter artikkel 7 ble sendt, blir forholdet å behandle som ny grenseoverskridelse. Dersom utskilling er holdt, regnes fristen fra den dag som er fastsatt for utskillingen.

Artikkel 12

Erstatning for skade

Utover betalingen i artikkel 11 skal det gis full erstatning for økonomisk tap som følge av skade på jordbruksareal og lavmatter påført det ene rikets innbyggere av rein hjemmehørende i det andre riket eller av reinens eiere eller gjetere. Det er den som har fremmet krav om at det har skjedd en skade som må dokumentere skaden og skadeomfanget i det krav som presenteres.

Dersom det er fremmet krav om erstatning i forbindelse med melding om grenseoverskridelse, skal vedkommende myndighet i det riket hvor skaden har funnet sted sørge for at skaden undersøkes så raskt som mulig. Vedkommende myndighet skal gi informasjon om tid og sted for skadeundersøkelsen til vedkommende myndighet i det andre riket på en dokumenterbar måte. Denne myndigheten skal gis mulighet til å overvære skadeundersøkelsen. Undersøkelsen skal gi svar på om det har skjedd en skade, om skaden er voldt av rein, og er av en slik art at den kan kreves erstattet. Det skal tas hensyn til om rein hjemmehørende i riket har medvirket til skaden. Er det åpenbart at det ikke har skjedd noen skade av grenseoverskridende rein, skal kravet avvises.

Dersom det har skjedd en skade, skal erstatningen fastsettes etter skjønn av vedkommende myndighet.

Vedkommende myndighet skal føre protokoll om hvordan erstatningsskjønnet er gjennomført. I protokollen skal det gis en nøyaktig beskrivelse av skadens art og omfang, og en omkostningsberegning.

Artikkel 13

Erstatning for andre omkostninger

Omkostninger ved offentlige tjenestemenns, vitners og bemyndige personers reiser ved samling, opptelling, utdriving, vokting, føring, utskilling, avgivelse av melding etter artikkel 7 og andre tiltak i forbindelse med reins overskridelse av grensen, erstattes med et beløp som fastsettes av vedkommende myndighet i det riket som krever erstatning.

Artikkel 14

Grunnlag for verdiberegning

Verdien som betaling etter artikkel 11, skal beregnes på grunnlag av gjeldende middelpriis til reineier på slakterein i det riket hvor grenseoverskridelsen av rein har funnet sted.

Artikkel 15

Innbetaling av erstatning og omkostninger

Senest tre måneder etter mottakelsen av utskrift som nevnt i artikkel 17, skal vedkommende myndighet i det enkelte rike fastsette de beløp som skal betales i henhold til artikkel 11. Disse beløp og erstatninger etter artiklene 12 og 13 betales av offentlige midler i det riket hvor reinen hører hjemme.

Ved utgangen av hvert halvår skal de respektive myndighetene i de to riker sende hverandre oppgaver over de beløp som kreves, og gjøre opp med hverandre.

Dersom en reineier ved forsett eller uaktsomhet forårsaker at hans rein overskrider riksgrensen, avgjør vedkommende myndighet i hvilken utstrekning reineieren skal være forpliktet til å erstatte staten den betaling som er betalt til det andre riket i samsvar med denne konvensjonen.

Det enkelte rike skal betale erstatningen innen ett år etter at erstatningskravet er mottatt og avklart. En avklaring skal finne sted senest innen 6 måneder etter at erstatningskravet er mottatt. Dersom det etter 6 måneder fortsatt foreligger uenigheter, skal saken avklares etter artikkel 24.

Artikkel 16

Etterprøvarhet av grenseoverskridelse

Det påligger vedkommende myndighet å ha notoritet over alle meldinger som kommer inn om reins grenseoverskridelse. Følgende opplysninger skal gis:

1. ordrett gjengivelse av meldingen som er sendt i henhold til artikkel 7 med nøyaktig gjengivelse av når og på hvilken måte meldingen er sendt, hvem som er melder og hvor denne kan nås,
2. melding som er mottatt om at rein fra vedkommende hjemland er kommet inn i det andre riket, med nøyaktig gjengivelse av meldingens innhold og angivelse av når og på hvilken måte den er mottatt, hvem som er melder og hvor denne kan nås,
3. opplysning om hvilke tiltak som er iverksatt i anledning av slik melding som nevnt under punkt 2,
4. spesifiserte oppgaver med begrunnelse over de omkostninger som i henhold til artikkel 15 kan kreves helt eller delvis refundert av det andre riket.

Artikkel 17

Utteksling av utskrift av protokoll

Utskrift av den protokoll som er nevnt i artikkel 12, skal sendes til vedkommende myndighet i de to riker. Dette skal skje så snart som mulig etter at skjønnet er avholdt. På samme måte sendes hvert halvår oversikt over hendelser som nevnt i artikkel 16. Mottakeren av protokollen svarer for oversettelsen.

Kapittel IV

Forskjellige bestemmelser

Artikkel 18

Delegasjon av myndighet

En eller flere kyndige personer kan bemyndiges til å utføre de oppgaver som vedkommende myndighet er tillagt i denne konvensjons artikler 7-10.

Det skal straks gis melding om de bemyndigede personers navn og adresser.

Artikkel 19

Bruk av flytteleier

Reineiere har under flytting rett til å bruke de flytteleier over det andre rikets område som bestemmes av Reingjerdekommisjonen. Det er forbudt å la reinen beite på det andre rikets område under slik flytting. Reingjerdekommisjonen skal varsle de berørte reinbeitedistriktene i forkant om de flytteleier som vil bli benyttet.

Konvensjonen gjelder ikke for slakterein som lovlig innføres under betryggende vokting.

Artikkel 20

Anvendelse av terrengkjøretøy

Under utførelsen av de oppgaver som følger av denne konvensjonen, kan hensiktsmessige terrengkjøretøy anvendes uavhengig av riksgrensen i den utstrekning slik anvendelse ikke strider mot det enkelte rikets gjeldende regler om ferdsel med motorisert kjøretøy i terreng. For kjøretøyet og føreren av dette, anvendes de bestemmelser som gjelder i det riket hvor kjøretøyet anvendes.

Enhver fører har selv ansvaret for at vedkommende overholder de til enhver tid gjeldende regler i det riket hvor kjøringen finner sted.

Artikkel 21

Fortegnelse over og registrering av reinmerker

De som har ansvar for reinmerkeregisteret i Norge og Finland skal etter anmodning sende fortegnelse til hverandre over de reinmerker som er registrert i hvert rikets grenseområde. Oversendelsen skal være oversatt til mottakerlandets språk.

Det er forbudt å registrere nye merker i det ene riket som lett kan føre til forveksling med merker som tidligere er registrert i det andre riket.

Nye merker som anmeldes til registrering, skal sendes til den som har ansvaret for reinmerkeregisteret i det annet rike, før registrering blir foretatt. Det skal omgående gis tilbakemelding om det fins merknader til at registrering blir foretatt.

Artikkel 22

Andre gjerder

De to riker er forpliktet til på sitt område å oppføre og vedlikeholde skillegjerder på de steder hvor Reingjerdekommisjonen bestemmer.

Dersom andre gjerder skal knyttes til konvensjongjerdet, skal tillatelse innhentes fra kommisjonen.

Artikkel 23

Straffebestemmelser

Den som ved forsett eller uaktsomhet skader gjerde eller skillegjerde, eller åpner grind i slike gjerder uten å sørge for at den stenges på forsvarlig måte, straffes med bøter dersom den alminnelige straffelovgivning i vedkommende land ikke medfører strengere straff.

Gjerningspersonen plikter å erstatte voldt skade.

Artikkel 24

Twisteløsning

Twist om forståelsen eller anvendelsen av denne konvensjonen kan hvert av rikene bringe inn for en voldgiftsnemnd på tre medlemmer. Hvert rike velger ett medlem, mens lederen velges av de to rikene i fellesskap. Lederen kan ikke være finsk eller norsk statsborger. Dersom de ikke blir enige om lederen, skal den svenske regjering anmodes om å oppnevne lederen.

Voldgiftsnemnden bestemmer tid og sted for sine møter, samt formen for sakens behandling etter at lederen har innhentet uttalelse fra de to rikene. Nemnden bestemmer sin egen godtgjørelse og hvordan denne og de øvrige utgifter ved behandling av saken skal fordeles mellom rikene.

Artikkel 25

Myndighetene

Begge riker skal konkretisere i egen lovgivning hvilke myndigheter som er gitt kompetanse etter denne konvensjonen.

Begge riker skal gjensidig opplyse om denne kompetansetildelingen.

Artikkel 26

Varighet og reforhandlinger

Konvensjonen skal gjelde i 30 år fra ikrafttredelsesdatoen. Dersom konvensjonen ikke sies opp senest 5 år før utgangen av den perioden, gjelder den ytterligere ti år og skal senere anses forlenget for ti år av gangen, om den ikke sies opp to år før utgangen av den løpende tiårsperioden.

Partene kan ved noteveksling kreve reforhandlinger av konvensjonens bestemmelser.

Artikkel 27

Ikrafttredelse

Denne konvensjon trer i kraft tretti dager etter at partene har meddelt hverandre gjennom noteveksling at de nasjonale konstitusjonelle prosedyrene for ikrafttredelse er fullført.

Fra den dag denne konvensjonen trer i kraft, oppheves konvensjonen av 3. juni 1981 mellom Norge og Finland om bygging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer over grensen mellom de to riker.

Denne konvensjon er utferdiget i Karasjok, den 9. desember 2014, i to eksemplarer på det norske og det finske språk. De norske og finske tekstene har lik gyldighet.